

I. samling

1 | Førebuing

Kyrkjerommet kan vera ope ei stund før gudstenesta, med høve til å tenna lys og sitja stille, i ettertanke og bøn.

Klokkeringing

Før dei avsluttande tre slaga kan det vera:

Informasjon om gudstenesta i dag

Informasjonen blir avslutta med

«Lat oss vera stille for Gud»

eller ei anna formulering som førebur kyrkjelyden til å vera saman for Guds andlet.

Kort stille

Tre klokkeslag

2 | Inngangssalme

Før inngangssalmen kan det vera eit preludium, normalt som forspel til salmen, eller ein korsong.

Det kan vera prosesjon under preludiet/forspelet og/eller inngangssalmen.

Kyrkjelyden står under prosesjonen.

Dersom brød og vin ikkje er sett fram på eit eige bord før gudstenesta, blir dette bore inn i prosesjonen og sett på bordet eller på altaret.

3 | Inngangsord

Før dei to første inngangsorda kan liturgen seia: **Kjære kyrkjelyd.**

L | Nåde vere med dykk og fred frå Gud, vår Far, og Herren Jesus Kristus.

eller

L | Vår Herre Jesu Kristi nåde, Guds kjærleik og Den heilage andens samfunn vere med dykk alle.

eller

L | I namnet åt Faderen og Sonen og Den heilage ande.

4 | Samlingsbøn

6

I og med at denne samlingsbøna inneheld syndsvedkjenning, utelèt ein syndsvedkjenning elles i gudstenesta. Bøna blir sunge som veksel-song mellom liturgen, medliturgen (forsongaren(-ane)) og kyrkjelyden.

L | Trufaste Gud, du gjev oss nytt liv i den heilage dåpen.

Vi blir merkte med krossteiknet.

L/K | Vi er dine born. Forny i dag vår tru og vår kjærleik.

Medliturgen auser opp vatn tre gonger frå døypefonten.

L | Som regnbogen lyser dine lovnader, Gud – eit teikn på di pakt med kvar levande skapning.

ML | Vi kjem til deg med vår takk og vår song.

K | Vi kjem til deg med vår takk og vår song.

ML | Du er vår von.

K | Du er vår von.

L | Du kjenner våre liv. Ingenting er løynt for deg.

ML | Vi har gjort imot din vilje, vi bryt dine bod.

K | Vi har gjort imot din vilje, vi bryt dine bod.

ML | Tilgjev oss, Gud.

K | Tilgjev oss, Gud.

L | Du reiste Jesus opp frå grava.

I dåpen blir vi reiste opp til nytt liv med han.

ML | Som regnbogen lyser dine lovnader, Gud.

K | Som regnbogen lyser dine lovnader, Gud

ML | – eit teikn på di pakt med kvar levande skapning

K | – eit teikn på di pakt med kvar levande skapning.

7 Lovsong gloria

Salmen «Måne og sol», eventuelt med innleiinga:

L/ML | Syng for Herren, pris hans namn. Forkynn frå dag til dag hans frelse.
eller

L/ML | Ære vere Gud i det høgste

K | og fred på jorda blant menneske (som) Gud har glede i.

Eventuelt dåp

II. ordet

I andre hovudgudstenester enn høgmessa kan det vera to lesingar, eller ei lesing (evangeliet). Då kan ledd 10 Bibelsk Salme / Salme utelatast.

Kyrkjelyden står under evangelielesinga og sit under dei andre lesingane.

9 | Første lesinga

Frå Det gamle testamentet

L/ML | Lat oss høyra Herrens ord.

ML | Det står skrive hos/i ...

Lesinga sluttar med:

ML | Slik lyder Herrens ord.

Kyrkjelyden kan svara:

K | Du er vår von.

12 | Evangelium

Halleluja/Salme

Evangelielesinga blir innleidd og avslutta med eit hallelujaomkvede eller ein kort salme. Kyrkjelyden står under hallelujaomkvede.

Ein kan òg ha evangelieprosesjon.

Dersom salme blir brukt, kan ein syngja vers frå salmen både før og etter lesinga.

Om ein syng heile salmen før lesinga, kan predikanten lesa evangeliet eller annan preiketekst i samband med preika.

L/ML | Det står skrive i evangeliet etter ...

Kyrkjelyden står under lesinga.

Lesinga sluttar med:

L/ML | Slik lyder det heilage evangeliet.

13 | Preike

Predikanten preikar til vanleg over evangelieteksten. Når den første eller andre leseteksten er sett opp som preiketekst, kan den teksten lesast her. Forteljingsteksten kan koma i staden for den oppsette preiketeksten.

På høgtidsdagar, og når det elles er ønskjeleg, kan preika ta til med ein kort innleiingsdel før ein les preiketeksten.

I preikedelen kan det i samråd med liturgen leggjast inn aktualiserande, dramatiserande eller aktiviserande innslag som er samordna med innhaldet i preika.

Preika kan avsluttast med lovprisinga:

Ære vere Faderen og Sonen og Den heilage ande,
som var og er og vera skal éin sann Gud frå æve og
til æve.

Etter preika kan det vera høve til ei stille stund, ein kort salme eller meditativ musikk.

14 | Truvedkjenning credo

Truvedkjenninga blir sunge eller sagt fram.

Dersom det er dåp i gudstenesta, kan truvedkjenninga utelatast her. Eventuelt kan ein her syngja ein truvedkjenningssalme.

Kyrkjelyden står under truvedkjenninga.

ML/L | Lat oss vedkjennast vår heilage tru.

A | Eg trur på Gud Fader, den allmechtige, som skapte himmel og jord.

Eg trur på Jesus Kristus, Guds einborne Son, vår Herre, som vart avla ved Den heilage ande, fødd av Maria møy, pint under Pontius Pilatus, vart krossfest, døydde og vart gravlagd, fór ned til dødsriket, stod opp frå dei døde tredje dagen, fór opp til himmelen, sit ved høgre handa åt Gud, den allmechtige Fader, skal koma att derifrå og døma levande og døde.

Eg trur på Den heilage ande, ei heilag, allmenn kyrkje, eit samfunn av dei heilage, forlating for syndene, oppstoda av lekamen og evig liv.

Amen. Den apostoliske truvedkjenninga.

15 | Salme

Salmen kan utelatast dersom ein syng truvedkjenninga. Salmen kan syngjast ståande.

III. forbøn

16 | Kunngjeringar

17 | Forbøn for kyrkja og verda

Forbøna kan utformast lokalt, eller ein kan bruka ferdig formulerte bøner.

Forbøna bør helst leiast av ein medliturg. Dei enkelte bønneavsnitta kan lesast av fleire.

Kvart bønneavsnitt kan avsluttast med

Gud, vi bed.

eller

Det bed vi deg om, Gud.

lese eller sunge av den som bed bønneavsnittet, eller forbønnsleiaren, liturgen eller kantor/forsongaren.

Forbøna med lokal utforming kan disponerast etter desse temaområda:

- 1 Folk og nasjonar på jorda.
- 2 Vårt eige land og folk.
- 3 Den verdsvide kyrkja og kyrkja i vårt eige land.
- 4 Vår eigen kyrkjelyd, familiane våre og staden der vi bur.
- 5 Aktuelle hendingar.

Ein bed for aktuelle hendingar i dei temaområda der dei naturleg høyrer heime (1–4), eller i eit eige avsnitt (5).

Sjå meir utførleg rettleiing om temaområda, modellar for lokalt tilrettelagde forbøner og formulerte forbøner, side 2.45.

Forbøna kan innleiast med:

ML/L | Lat oss be for kyrkja og verda.

Kyrkjelydssvar

Etter kvart bønneavsnitt følgjer eit svar frå kyrkjelyden, sunge eller lese. *Sjå side 2.65.*

Vi minnest dei døde og bed for dei sørgjande

Forbøna kan avsluttast med at kyrkjelyden minnest dei som er døde, og som det har vore halde gravferd for sidan sist kyrkjelyden var samla.

ML/L | Vi reiser oss og minnest dei i kyrkjelyden vår som det er halde gravferd for sidan sist vi var samla.

Kyrkjelyden reiser seg.

Ein les opp namna på dei døde.

Kort stille.

ML/L | Lær oss å telja våre dagar så vi kan få visdom i hjartet. Sal 90,12

eller

ML/L | Jesus seier: «Eg er oppstoda og livet. Den som trur på meg, skal leva om han så døyr.» Joh 11,25

Deretter kan ein be denne eller ei liknande bøn:

ML/L | Miskunnsame Gud, trøyst dei sørgjande og ver dei nær i tida som kjem.

Her kan kyrkjelyden syngja svaret dei song i forbøna.

18 | Takkoffer frå kyrkjelyden

Kan ein samla inn her eller under salmen i ledd 19.

Under takkofferet kan det framførast høveleg instrumental- eller vokalmusikk. Takkofferet kan samlast inn i kyrkjebenkene eller ved at ein går rundt altaret. Ofringa kan avsluttast med ei kort bøn, til dømes denne:

L | Evige Gud, di er jorda og det som fyller henne. Alt vi eig høyrer deg til. Av ditt eige gjev vi deg attende.

K eller L | Ta imot oss og gåvene våre i Jesu namn. Amen.

IV. nattverd

19 | Førebuing av måltidet

Salme

Takkofferet kan ein samla inn her eller under ledd 18.

Ein samlar inn takkofferet under salmesongen og ber det fram medan altarbordet blir dekt.

Brød og vin blir sett på altaret, dersom det ikkje vart gjort då gudstenesta tok til.

Ein legg brød på disken og heller vin i kalken.

Når førebuinga er ferdig, kan ein lesa ei kort bøn, til dømes bøna ovanfor (ledd 18) eller denne:

L | Velsigna er du, Gud. Di er jorda og alt som fyller henne. Av ditt eige gjev vi deg attende. Sameina di kyrkje av alle folkeslag og tungemål. Liksom kornet har vorte eitt i brødet og druene i vinen, så gjer oss til eitt med kvarandre og med Herren Jesus Kristus.

A eller L | Ta imot oss og gåvene våre i Jesu namn. Amen.

20 | Takkseiing og bøn

Helsing prefasjonsdialog

L syng eller seier | Herren vere med dykk.

K reiser seg og syng | Og med deg vere Herren.

L | Lyft dykkar hjarte.

K | Vi lyfter våre hjarte til Herren.

L | Lat oss takka Herren vår Gud.

K | Det er verdig og rett.

Innleiande lovprising **prefasjon**

Lovprisinga under innleiinga er anten knytt til kyrkjeåret (sjå side 2.67–2.70), eller tilpassa den enkelte nattverdsbøna (sjå side 2.71–2.78).

Heilag sanctus

A syng | Heilag, heilag, heilag er Herren Sebaot. All jorda er full av din herlegdom. Hosianna i det høgste. Velsigna vere han som kjem i Herrens namn. Hosianna i det høgste.

Nattverdsbøn med Innstiftingsorda verba

Nattverdsbøner med Innstiftingsord, sjå side 2.71.

Under innstiftingsorda lyfter liturgen først disken, deretter kalken.

Etter innstiftingsorda kan liturgen og kyrkjelyden seia:

L | **Mysteriet i trua er stort.**

A | **Kristus døydde. Kristus stod opp. Kristus skal koma att.**

Denne setninga kan leggjast til:

A | **Han vere ære for kjærleiken som er sterkare enn døden.**

Fadervår

Kan lesast eller syngjast.

A | **Vår Far i himmelen. Lat namnet ditt helgast. Lat riket ditt koma. Lat viljen din råda på jorda slik som i himmelen. Gjev oss i dag vårt daglege brød, og tilgjev oss vår skuld, slik vi òg tilgjev våre skuldnarar. Og lat oss ikkje koma i freisting, men frels oss frå det vonde. For riket er ditt og makta og æra i all æve.**

Amen.

eller

A | **Fader vår, du som er i himmelen. Lat namnet ditt helgast. Lat riket ditt koma. Lat viljen din råda på**

jorda så som i himmelen. Gjev oss i dag vårt daglege brød. Forlat oss vår skuld, som vi òg forlèt våre skuldmenn.

Før oss ikkje ut i freisting, men frels oss frå det vonde. For riket er ditt, og makta og æra i all æve. Amen. .

21 | Nattverdsmåltidet

Fredshelsing pax

L | Guds fred vere med dykk.

K | Guds fred vere med deg.

For ei meir utførleg fredshelsing, sjå Rettleiing til hovuddelane i gudstenesta, side 8.46.

Her kan koma:

Brødsbryting

Når det skal vera brødsbryting, kan liturgen seia:

L | Brødet som vi bryt, gjev oss del i Kristi kropp.

Vinen som vi drikk, gjev oss del i Kristi blod.

Du Guds Lam agnus dei

Liturgen kan seia, her eller etter Du Guds Lam:

L | Kom, for alt er gjort ferdig.

A syng | Du Guds Lam, som ber all verdsens synder, miskunna deg over oss. Du Guds Lam, som ber all verdsens synder, miskunna deg over oss.

Du Guds Lam, som ber all verdsens synder, gjev oss din fred.

Utdeling

Utdelingsmåtar, sjå Rettleiing til hovuddelane i gudstenesta, side 8.53.

Under utdelinga kan ein syngja éin eller fleire salmar, eller det kan vera korsong eller annan høveleg musikk.

Utdelingsorda lyder slik:

Dette er Jesu lekam.

Dette er Jesu blod.

eller

Kristi kropp gjeven for deg.

Kristi blod utrent for deg.

Den enkelte kan svara: **Amen.**

Born og andre som kjem fram og viser at dei ikkje skal ta imot nattverden, blir velsigna av den som ber brødet, med handspålegging eller krossteikning. Som velsigningsord tilrår ein å bruka eitt av desse orda:

Gud velsigne deg og vare deg.

eller

Herren velsigne deg og vare deg og føre deg til det evige livet.

eller

Herren velsigne deg og vare deg frå det vonde og føre deg til det evige livet.

Dersom det er utdeling med felles knefall, kan fredsønsket koma til slutt eller etter kvart knefall.

Etter utdelinga:

L | Den krossfeste og oppstadne Jesus Kristus har no gjeve oss sin heilage lekam og sitt dyre blod som han gav til soning for alle våre synder.

A eller L | Han styrkje oss og halde oss oppe i ei sann tru til det evige livet.

L kan leggja til | Fred vere med dykk.

22 | Avslutning av måltidet

Takkebøn

Her bed ein ei av takkebønene nedanfor, ei som er lokalt utforma, eller ei anna høveleg takkebøn:

L/ML | Vi takkar deg, nådige Gud, du som gjennom brødet og vinen har gjeve oss del i Jesu Kristi sigerrike død og oppstode.

A eller L/ML | Styrk oss ved din Ande til vitnemål og teneste i verda.

eller

L/ML | Himmelske Far, takk for dine velsigna gåver. Vi bed at du ved desse gåvene vil halda oss fast i trua på deg, sameina oss i din kjærleik og stadfesta i oss vona om det evige livet, for Jesu Kristi skuld.

Eller L/ML | Trufaste Gud, du som i dåpen har gjeve oss barnekår

og gjort oss til arvingar i ditt rike. Vi takkar deg for dette måltidet,

der du har gjeve oss forlating for syndene og fornya oss i trua på dine lovnader.

A eller L/ML | Styrk oss ved din Ande til vitnemål og teneste i verda.

eller

L/ML | Vi takkar deg, visdoms Gud, for den djupe løyndomen i ditt måltid: Brødet vi har brote, er eitt. Son din har gjeve sitt liv for éi verd og éi menneskeslekt.

A eller L/ML | Vi bed deg: Hjelp oss å høyra det ropet du har høyrte, å sjå den nauda du har sett, og å elska nesten vår som oss sjølve.

Kalken og disken blir dekte med kalkkledet. Kalken, disken, vinkanna og brødeska kan setjast tilbake på sidebordet.

V. sending

23 | Salme

Salmen kan flyttast til Postludium/Utgangsprosesjon, ledd 26.

24 | Velsigning

Når det gjeld velsigningsord som kan brukast på andre hovudgudstenester enn høgmessa, *sjå side 2.83.*

Velsigninga blir lesen eller sungen.

Kyrkjelyden står under velsigninga.

Velsigninga kan den enkelte ta imot ved å gjera krossteikn.

Innleiing til velsigninga kan vera:

Lovprising **benedicamus**

L/ML syng | Lat oss prisa Herren.

κ | Gud vere lova. Halleluja. Halleluja. Halleluja.
eller

Helsing **salutatio**

L seier eller syng | Herren vere med dykk.

κ | Og med deg vere Herren.

eller

L seier | Ta imot velsigninga.

Velsigning

L seier eller syng | Herren velsigne deg og vare deg. Herren late sitt andlet lysa over deg og vere deg nådig.

Herren lyfte sitt åsyn på deg og gje deg fred.

κ | Amen. Amen. Amen.

Tre gonger tre bøneslag

25 | Utsending

Dersom kyrkjelyden blir sitjande under det etterfølgjande postludiet, kan utsendingsordet seiast etter postludiet.

L/ML | Lat oss gå i fred,

A | i Jesu Kristi namn.

eller

L/ML | Lat oss gå i fred

A | og tene Herren med glede.

eller

L/ML | Gå i fred.

eller

L/ML | Gå i fred. Ten Herren med glede.

eller eit anna utsendingsord som høver til særpreget for dagen. Det kan eventuelt òg formulerast eigne utsendingsord. *Sjå side 2.84.*

26 |

Postludium/Utgangsprosesjon

Dersom det er utgangsprosesjon, kan kyrkjelyden følgja etter prosesjonen.

I staden for postludium kan kyrkjelyden syngja ein salme medan ein går ut.

Etter gudstenesta kan kyrkjerommet vera ope ei stund, med høve til stille bøn og ettertanke.

Ein kan òg følgja opp det diakonale oppdraget ved utsendinga med fellesskapssamling, soknebod, anna besøksteneste, forbønsteneste og andre handlingar.